

حدیث روز:
پیامبر اسلام (ص): از نفرین مظلوم بترسید که چون شعله آتش بر آسمان می رود.

واحه:
ستم از غمزه پیاموز که در مذهب عشق هر عمل اجری و هر کرده جزایی دارد

اوقات شرعی:
اذان ظهر: ۱۳/۰۱
اذان مغرب: ۲۰/۲۳
اذان صبح (فردا): ۴/۲۰
غروب آفتاب: ۳/۰۳
نیمه شب شرعی: ۱۱/۰۷
طلوع خورشید(فردا): ۵/۵۹

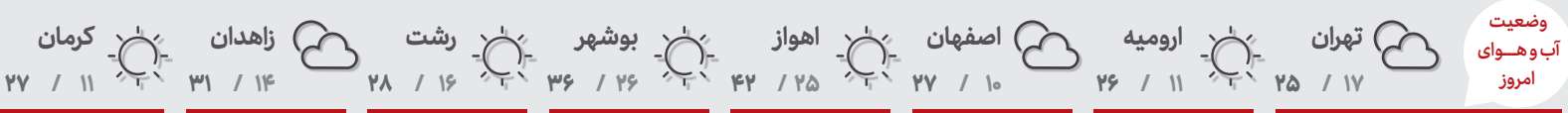
شاپا: ۳۶۳۷۰-ISSN1۷۳۵
پایگاه اطلاع رسانی:
www.jamejamonline.ir
www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی:
info@jamejamdaily.ir

شنبه ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۰ | ۳ شوال ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیست و دوم - شماره ۵۹۳۷ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Saturday - May 15, 2021

■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤؤل: مهدی عرفاتی

امروز در تاریخ:

- روز بزرگداشت فردوسی
- تاسیس باشگاه فوتبال برق شیراز به‌عنوان قدیمی‌ترین تیم حال حاضر فوتبال ایران (۱۳۲۵ ش)
- درگذشت مهدی محب‌الدین الهی قمشاهی، مترجم و مفسر قرآن و استاد فلسفه دانشگاه (۱۳۵۳ ش)
- حمله مشترک آمریکا و عراق به پایانه نفتی جزیره لارک در خلیج فارس (۱۳۶۷ ش)

تلنگر

سایه عیاش بر سر اسرائیل

علیرضا رافتی

روزنامه‌نگار

صهیونیست‌ها می‌خواستند همه چیز را عادی جلوه‌بند. اتفاقی که نیفتاده، این‌که کسانی از کیلومترها آن‌طرف‌تر بلند شوند و چمدان بپندند و بپایند زمینت را صاحب شوند، مگر اتفاق مهمی است؟! اصلا هم جای نگرانی و اعصاب خرد کردن نیست؛ ما یک گوشه شما هم یک گوشه. داریم زندگی‌مان را می‌کنیم دیگر. اما اوضاع عادی نبود. شاید حتی اگر اوضاع کمی شبیه همین حرف‌ها بود، می‌شد انتظار داشت بعد از مدتی برای مردم عادی شود. شاید اگر دزدی به خانه‌تان بیاید و سال‌های سال یک گوشه، یک اتاق را برای خودش تصاحب کند دیگر بعد از سال‌ها برایتان عادی باشد اما اگر آن دزد هر چند روز یک‌بار به یک قسمت جدید از خانه‌دست‌بپندارد و قصد جان و مال و ناموس‌تان را بکند، دیگر ماجرا عادی نیست. یحیی‌عبدالله طیف عیاش، در همین شرایطی که عادی نبود، پشت میزهای دانشگاه برزیت در نزدیکی رام... شهری که عادی نبود، داشت کتاب‌ها و جزوه‌های شیمی را ورق می‌زد. همه زندگی‌اش را ستیاق همین کتاب‌ها و جزوه‌ها و فرمول‌ها کرده بود بلکه بتواند در کشوری که دیگر روزهای عادی را به خودش نمی‌دید، مثل یک دانشجوی عادی رفتار کند. لیسانسش که داشت تمام می‌شد درخواست ویزای اردن داد که مثل دیگر دانشجویان عادی در سراسر دنیا برای تکمیل تحصیلاتش مهاجرت کند؛ ولی رژیم صهیونیستی با ممانعت از مهاجرت او به اردن یادآوری کرد اینجا هیچ چیز عادی نیست. یحیی عیاش با مدرک مهندسی شیمی از دانشگاه زد بیرون و تبدیل شد به یک پلوس رژیمی که خودش را انداخته بود. با تکیه بر علمی که از برزیت فراگرفته بود و آرزای که از آغوش مادر و بغضی که از نگاه مردم شاخه‌ای از جنبش مقاومت اسلامی راه انداخت که جرقه اولین موشک‌های حماس بر سر رژیم اشغالگر بود. بعد از پنج سال به بازی گرفتن سیستم اطلاعاتی اسرائیل، بالاخره رژیم اشغالگر توانست در یک اقدام تروریستی با کار گذاشتن بمب در تلفن همراه یحیی عیاش، سایه او را از سر خود بردارد و نفس راحتی بکشد. حالا برای اولین بار حماس از موشکی استفاده کرده که با برد ۲۵۰ کیلومتر، دورترین فرودگاه رژیم اشغالگر را هدف قرار داده و باعث شگفتی و ترس سران صهیونیست شده. موشکی که رویش نوشته «عیاش ۲۵۰»

گفت‌وگو با دکتر محمد رضا سنگری در روز بزرگداشت فردوسی

بزرگ‌ترین نگاه دارنده زبان فارسی

کافه میرداماد

تا حالا زیاد شنیده‌ایم که در ابتدای نام مولانا، حافظ و سعدی از واژه حضرت استفاده می‌کنند؛ آنهایی که می‌دانند این بزرگان، اندیشمندی هستند که در زمان دوره خود به عمق هستی پی برده‌اند و مکاشفات خود را در قالب کلمات نوشته‌اند و شعرها و متن‌هایشان آن‌قدر حکیمانه است که غبار زمان آنها را قدیمی و تاریخ‌مصرف‌دار نمی‌کند. تاکنون شنیده‌ایم که به فردوسی می‌گویند «حکیم ابوالقاسم فردوسی». دکتر سنگری برای فردوسی هم از پیشوند حضرت استفاده می‌کند و او را حضرت فردوسی خطاب می‌کند. عبارتی خوشایند که نشان از عمق احترامی دارد که دکتر سنگری که زبان فارسی را خوب می‌شناسد برای جناب فردوسی قائل است و می‌داند فردوسی شاید در شاهنامه‌اش به عرفان به معنای خاص آن کمتر پرداخته اما شاهنامه آن‌قدر غنی است که لازم است، فردوسی را حضرت نامید تا اکنونیان و آیندگان بدانند که این حکیم فرهیخته برای فرهنگ و تاریخ ایران چه کرده‌است. امروز به نام روز بزرگداشت حضرت فردوسی نامگذاری شده‌است. حکیمی که بنا به گفته خودش ۳۰ سال از عمر خود را صرف بقا و پالایش زبان فارسی کرد. با دکتر سنگری هم صحبت شدم تا برایمان از فردوسی

مختلف فرهنگ و زیست ایران باستان و قدیمی دانست. قبل از فردوسی افرادی بخشی از این ادبیات و فرهنگ را جمع‌آوری کرده بودند، فردوسی مجالی داشت که این نوشته‌ها و کتب را مطالعه کند. ایشان سراغ دهقانان رفت، این گروه کسانی بودند که فرهنگ ایران را در سینه داشتند و به اصطلاح فرهنگ شفاهی بودند. فردوسی از دانسته‌های دهقانان استفاده کرد. او همچنین از کتاب‌های ابومنصور رزاق طوسی را که پیش از خودش می‌زیست، استفاده کرد. در این میان همسرش بسیار یاری‌اش کرد. فردوسی در شاهنامه به این موضوع اشاره کرده‌است.

وفاداری به بزرگان توس

فردوسی قبل از نوشتن شاهنامه سفرهایی کرد و زمانی که دست به قلم شد دیگر در خانه نشست و ۳۰ سال فقط نوشت و هر زمان لازم بود به منابع کتبی و آدم‌های شفاهی مراجعه می‌کرد. منطقه توس در آن زمان مهد ادب ایران بود و بزرگانی در این سرزمین زندگی می‌کردند که دانش زیادی داشتند و فردوسی هر جالزم بود به دیدار آنها می‌رفت و از دانش و اطلاعات آنان برای نوشتن شاهنامه استفاده می‌کرد و این را هم بگویم که فردوسی اقتدر در نوشتن شاهنامه امانتدار بود که هر جا لازم بود به نام کسانی که به او کمک کرده بودند، اشاره می‌کرد.

شناسایی تهدیدهای زبان فارسی

از سنگری می‌پرسم در آن سال‌ها وقتی فردوسی برای زبان فارسی احساس خطر کرد دست به کار شد و شاهنامه را نوشت و در دنیا امروز که به واسطه اینترنت مرزها تقریباً برداشته شده و دسترسی به زبان‌های خارجی خیلی بیشتر از گذشته است برای حفظ زبان فارسی چه باید کرد و چگونه می‌توان جوانان را تشویق کرد تا زبان فارسی

را حفظ کرده و برای احیا و ماندگاری آن تلاش کنند؟ می‌گوید: امروزه چندین تهدید برای زبان‌ها و خرده‌زبان‌ها و گویش‌ها وجود دارد. رسانه‌ها و به‌خصوص رادیو و تلویزیون به زبان فارسی رسمی برنامه پخش می‌کنند و به مرور بچه‌های کل ایران که مخاطب این رسانه‌ها هستند، گویش‌ها و لهجه‌های خود را از یاد می‌برند اما خود زبان فارسی هم در معرض تهدید است. در فضای نت و دنیای مجازی افراد و به‌خصوص جوانان به واژه‌ها و عباراتی به جز فارسی دسترسی دارند و از آنها استفاده می‌کنند که این به مرور زبان فارسی را تخریب می‌کند. برای حفظ زبان فارسی باید چند کار ویژه انجام داد که مهم‌ترین و سنگین‌ترین آن به‌عده آموزش و پرورش است. هم باید میراث و فرهنگ گذشته را به نسل امروز بیاموزیم و آنها را با گذشته آشنا کنیم، باید آنها را با شاهنامه، مثنوی، گلستان و بوستان، دیوان حافظ و تاریخ بیقی آشنا کنیم و هم ارزش‌ها و توانمندی زبان فارسی را برای آنها بگوییم چنان‌که نسل امروز بدانند زبان فارسی یکی از شیرین‌ترین زبان‌های زنده دنیا است و زبانی است که ظرفیت بالایی دارد چون هم زبان وندی است و هم زبان ترکیبی است به همین دلیل گستره واژه‌سازی در زبان فارسی بسیار پهناور است. فرهنگستان زبان و ادب فارسی هم در این زمینه باید فعال‌تر باشد. رسانه‌های مکتوب و دیداری و شنیداری هم باید در این زمینه بیشتر تلاش کنند. واژه‌سازی و معادل‌سازی‌های فارسی در همه رسانه‌ها باید تقویت شود. به گمان ما در فضاهای اداری هم باید حفظ و ترویج زبان فارسی به دغدغه و اصل تبدیل شود. اگر نگاهی به نامه‌های اداری بپردازیم متوجه می‌شوید نامه‌نگاری اداری ما با مشکلات جدی زبانی روبه‌روست و اگر قرار است زبان فارسی ارج نهاده شود و ترویج یابد، به نظم حتماً باید در نامه‌نگاری اداری بازبینی صد درصدی صورت گیرد.

شاهنامه‌ای برای صلح

فردوسی در شاهنامه عشق را در کنار نفرت، جنگ را در کنار صلح، اخلاق مداری را در کنار بی‌اخلاقی و... گذاشته‌است، به نوعی در همه این زمینه‌ها تعادل برقرار کرده‌است. سنگری می‌گوید: گاهی خطای بزرگی درباره شاهنامه سر می‌زند و گروهی فردوسی را طرفدار جنگ و خشونت طلب می‌دانند. اما باید یپذیریم که فردوسی همیشه مدافع دفاع از ایران بوده و می‌سراید: ندانی که ایران نشست من است / جهان سر به سر زبردست من است / هنر نزد ایرانیان است و بیس / ندادند شیر ژیان را به کس / همه یکدلانند یزدان شناس / به نیکی ندارند از بد هراس / دریغ است ایران که ویران شود / کنام پلنگان و شیران شود / چو ایران نباشد تن من مباد / در این بوم و بر زننده یک تن مباد... فردوسی روی ایران و حفظ آن تعصب دارد و می‌دانیم هر جا حرف دفاع پیش می‌آید، جنگ نیز صورت می‌گیرد که نباید جنگ طلبی را با دفاع هم‌معنا و هم‌سو دانست. زمانی که صدام به ایران حمله کرد پای دفاع از ایران وسط بود اما همه می‌دانیم ما نبودیم جنگ را شروع کردیم ما فقط از ایران دفاع کردیم. درست به روش و نقشه راهی که فردوسی در شاهنامه نشان‌مان داده‌است.

مهران رجبی در فیلم زیر نور ماه نقش رئیس حوزه هنری را بازی می‌کند. این فیلم در جشنواره فیلم کن حضور دارد.

رجبی درباره نقش خود در این فیلم می‌گوید: نقشی کاملاً متفاوت بود و بنا به حساس بودن موضوع فیلم با حساسیت کار می‌کردیم و باید دیالوگ‌ها حساب شده و دقیق بیان می‌شد و گاه چند برداشت با دیالوگ‌های مختلف گرفته می‌شد تا مناسب‌ترین آنها انتخاب شود و من تلاش می‌کردم که نقشم خشک و رسمی نباشد. رجبی این روزها مشغول بازی در فیلم ایستگاه متروک به کارگردانی علیرضا فریسیان است. (صفحه ۳)

دیالوگ‌های حساب شده «مهران رجبی» در زیر نور ماه

مهران رجبی در فیلم زیر نور ماه نقش رئیس حوزه هنری را بازی می‌کند. این فیلم در جشنواره فیلم کن حضور دارد.

تجمع اعتراض آمیز تولیدکنندگان مرغ

صدها نفر از تولیدکنندگان مرغ و تخم‌مرغ در سراسر کشور در تجمع اعتراض آمیز در تهران خواستار خرید تضمینی مرغ و تخم‌مرغ، تسهیل وام و پرداخت خسارت از شیوع بیماری‌ها از سوی دولت شدند.

این تولیدکنندگان اعلام کردند: در حالی که قیمت تمام شده هر کیلو مرغ زنده و تخم‌مرغ به ترتیب ۶۷۵۰ و ۵۰۰ ریال است، مرغداران مجبورند هر کیلو مرغ زنده را به قیمت ۵۸۰۰ ریال و هر کیلو تخم‌مرغ را ۲۲۰۰ تا ۳۰۰۰ ریال عرضه کنند که منجر به ورشکستگی برخی از آنها شده است. (صفحه ۴)

۲۵ اردیبهشت روز مبارزه مردم فلسطین

همزمان با فرارسیدن پنجاهمین سالگرد اشغال سرزمین‌های فلسطینیان توسط رژیم صهیونیستی، سازمان کنفرانس اسلامی روز پانزدهم می (۲۵ اردیبهشت) را روز مبارزه فلسطینیان نام‌گذاری کرد. این سازمان ضمن اعلام این خبر گفت: طی پنج دهه گذشته رژیم صهیونیستی سعی کرده تا هویت ملت فلسطینی را تحریف کند اما موفق به انجام این کار نشده و برعکس فلسطینیان حاکمیت خود را بر سرزمین مادری‌شان حفظ کرده‌اند (صفحه ۲)

جاسبی: سنگ اندازی می‌کنند

رام‌الله همچنان در آتش و خون‌ریزی سوز

جاسبی: سنگ اندازی می‌کنند

رام‌الله همچنان در آتش و خون‌ریزی سوز

نظر «جاسبی» درباره خصوصی سازی

عبدا... جاسبی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در گفت‌وگو با جام‌ظهار کرد: کسانی که به دیدگاه تمرکزگرایی و دولت‌سالاری اعتقاد دارند اصولاً مخالف فرایند خصوصی سازی هستند در حالی که تجربه اصول نوین مدیریت در واگذاری امور به مردم، کاهش تصدیگری دولت را تأیید کرده است.

رئیس سابق سازمان امور استخدامی کشور ضمن انتقاد از دیوان‌سالاری موجود، افزود: موفقیت مدیریتی کشور در گرو کاهش تصدیگری دولت است و تجربه دانشگاه آزاد اسلامی گرچه خصوصی سازی به معنای مصطلح آن نیست ولی به جهت مدیریت غیردولتی کارآمدی خود را اثبات کرده است. (صفحه یک)

گرما در پاکستان جان می‌گیرد

به نوشته یک روزنامه پاکستانی بر اثر گرمای شدید در نقاط مختلف این کشور ۲۶ نفر دیگر جان خود را از دست دادند.

روزنامه اردو زبان جنگ چاپ راولپندی نوشت: گرما در پاکستان در روزهای اخیر به شدت افزایش یافته طوری‌که تنها در ایالت پنجاب ۲۰ نفر بر اثر شدت گرما کشته شدند. شش نفر دیگر نیز در ایالات سرحد و سند از شدت گرما جان باختند. درجه حرارت در بعضی نقاط پاکستان از ۵۰ درجه سانتی‌گراد فراتر رفته و موجب بیهوش شدن ده‌ها نفر شده است. در یک ماه اخیر حدود ۸۰ نفر بر اثر شدت گرما در نقاط مختلف پاکستان جان خود را از دست داده‌اند. (صفحه ۱۴)